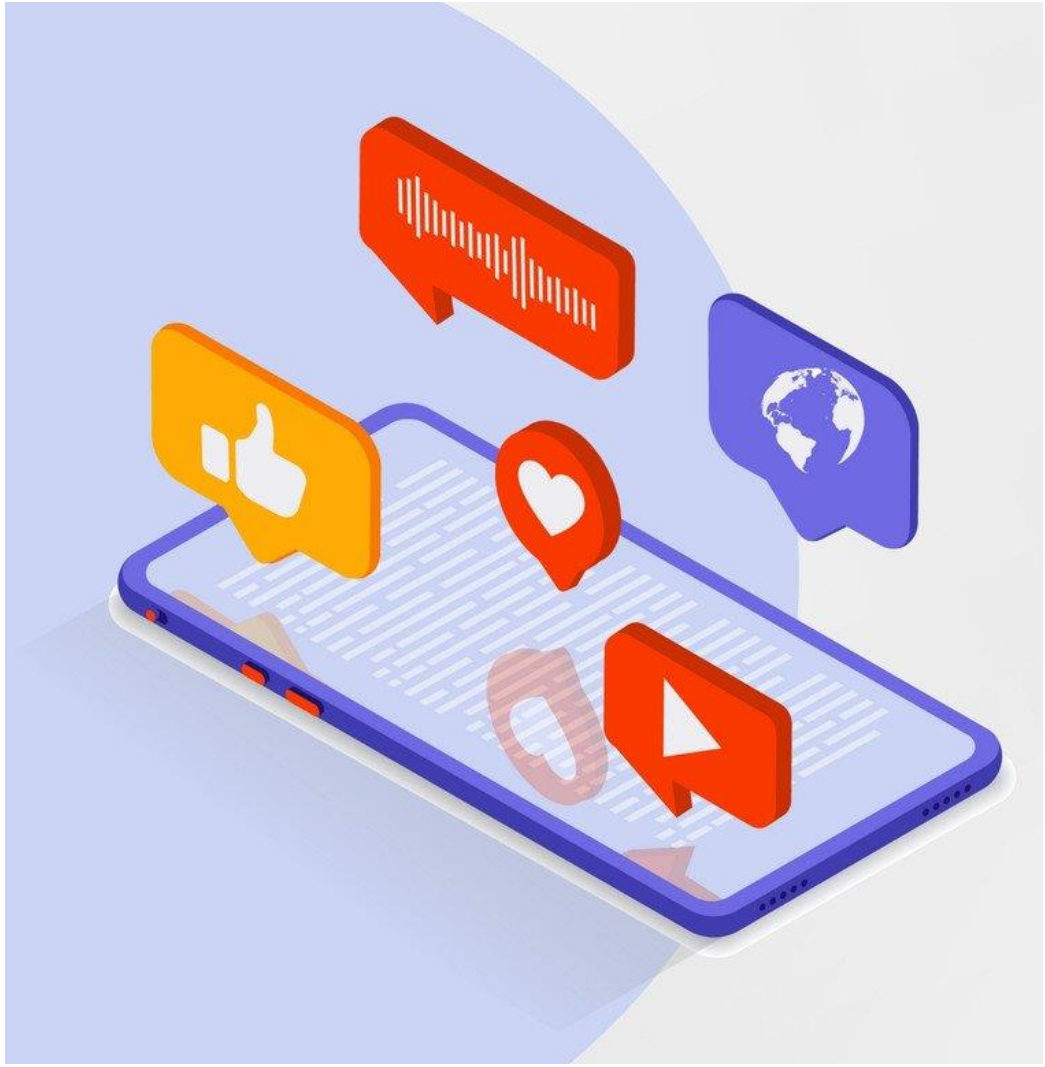
Sociale media bij jongeren met ASS en verstandelijke beperking

Voordelen

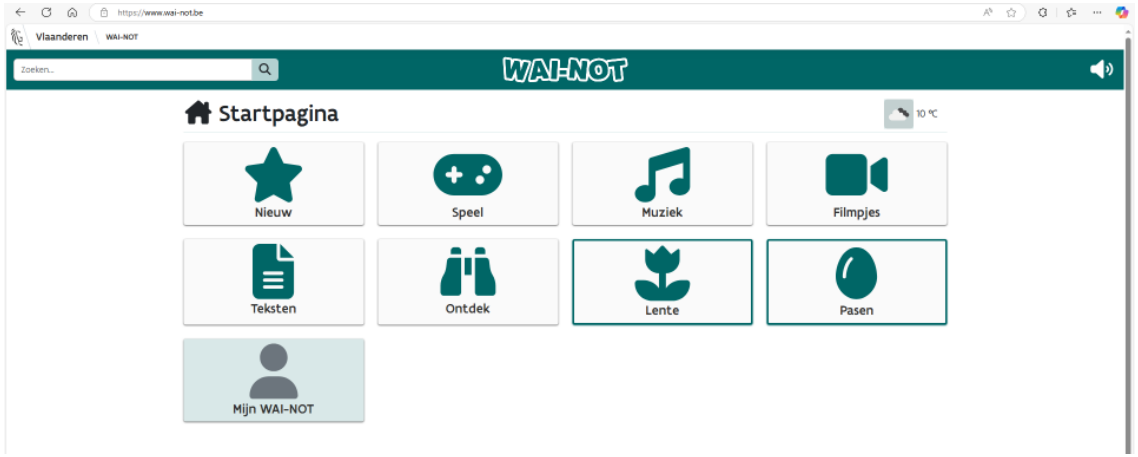

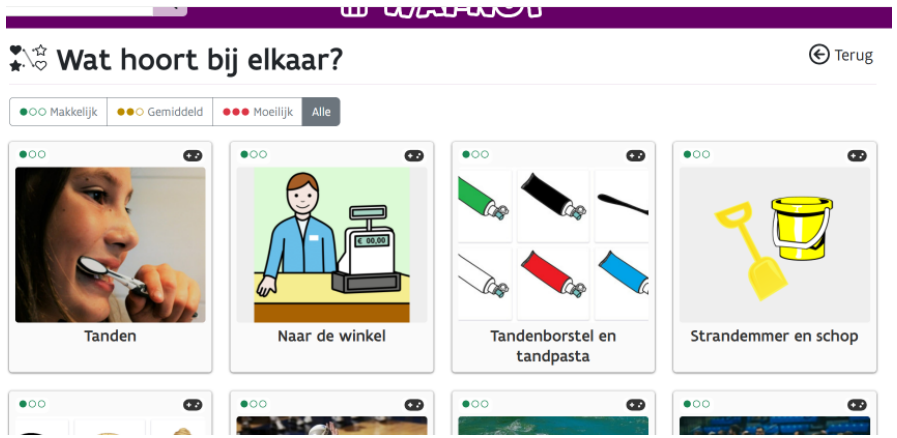
- Taalontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Lichamelijke en motorische ontwikkeling
- Games
- Connectie vinden met anderen
- Online anonimiteit
- Ontspanning en afleiding

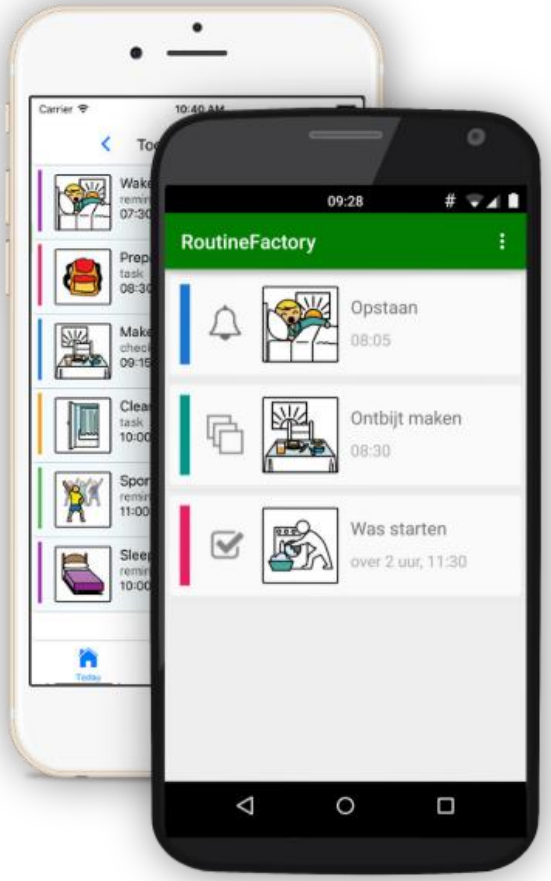
Nadelen

- Kans op misverstanden of onbegrip
- Tijdsbesteding uit balans
- Online obsessie of verslaving
- Virussen
- Cyberpesten
- Internetoplichters
- Beperkt gebruik veiligheidsmaatregelen
- In-game aankopen
- Ongepaste media-inhoud zien of delen

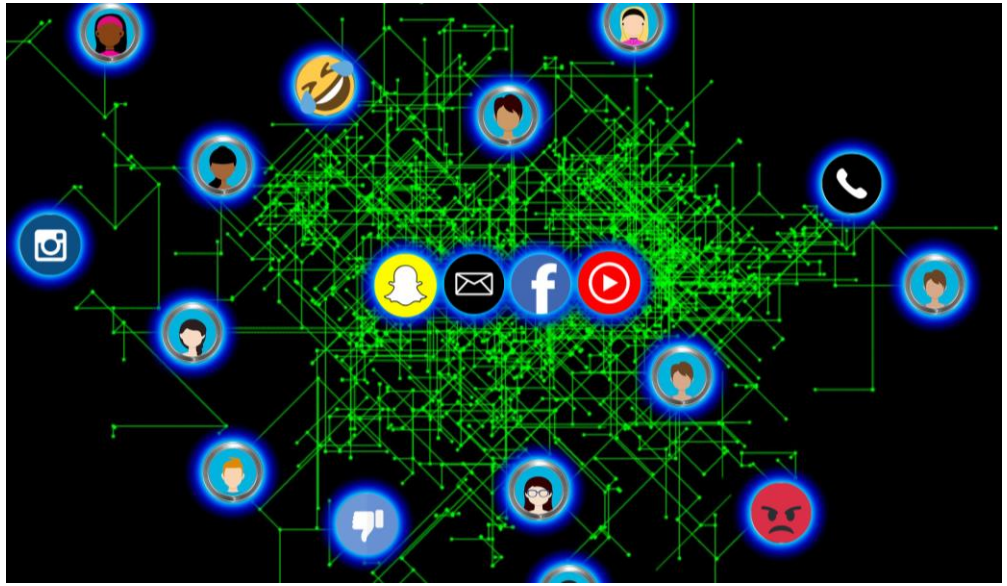

WAI-NOT
Startpagina
Nieuw
Speel
Muziek
Filmpjes
Teksten
Ontdek
Lente
Pasen
Mijn WAI-NOT

Wat hoort bij elkaar?
Terug
Makkelijk
Gemiddeld
Moeilijk
Alle
Tanden
Naar de winkel
Tandenborstel en tandpasta
Strandemmer en schop

09:28
RoutineFactory
Opstaan
08:05
Ontbijt maken
08:30
Was starten
over 2 uur, 11:30

Kwetsbare doelgroep op het internet

- Veel prikkels
- De omgangsvormen en ongeschreven regels
- Moeite hebben met het inschatten van contacten op internet
- Beperkte inschatting op gevolgen van hun acties
- Verhoogd risico dader- en slachtofferschap
- Moeilijk aanvoelen wat je best wel/niet online kan plaatsen

Veilig gebruik van sociale media

- Educatie: wat ze kunnen verwachten en wat ze beter wel/niet kunnen doen
- Installeer goede antivirusprogramma's, update alle systemen en neem sterke wachtwoorden
- Nabijheid bieden
- Spreek duidelijke regels af! → Maak geen afspraken als je op voorhand al weet dat dit niet haalbaar is
- Controleer multimedia samen met patiënt
- Bekijk de privacy-instellingen
- Er is geen gouden richtlijn over "schermtijd" → Zolang je maar waakt over een goed evenwicht
- Wees vertrouwenspersoon

Weerbaar online

Praktische gids SEO koppelen aan sociale media en online gedrag

mediawijs

5 fasen emotionele ontwikkeling

- **Fase 1: Eerste Adaptatiefase** (0 – 6 maanden)
  - Innerlijke rust en veiligheid, impulsief en grenzeloos, geen empathie, hier-en-nu besef, fysieke nabijheid en veiligheid is een must, nood aan structuur, prikkel(arm), heeft hulp nodig, geen verantwoordelijkheid, visuele hulpmiddelen kunnen helpen
- **Fase 2: Eerste Socialisatiefase** (6 maanden – 1,5 jaar)
  - Wisselt tussen vertrouwen & wantrouwen, aftoetsen/testgedrag (om nabijheid te vragen), aanklampend, grenzeloos, herhaling is nodig, als team dezelfde boodschap geven, regels en structuur helpen, afspraken ergens ophangen, nabij blijven vanop afstand, straffen of belonen werkt niet
- **Fase 3: Eerste Individuatiefase** (1,5 jaar – 3 jaar)
  - Ondersteuning zoeken, maar ook zelf durven ondernemen, grenzen testen, geen zicht op risico's, wil autonomie en zelf beslissen/ontdekken, geen empathie, veilige terugvalbasis is belangrijk, regels en consequenties, laat zelf beslissen binnen een veilige structuur, niet boos worden wanneer het mis loopt
- **Fase 4: Eerste Identificatiefase** (3 jaar – 7 jaar)
  - Grotere zelfredzaamheid, is meer bewust van de gevolgen van zijn gedrag, beter socio-emotioneel inzicht, iets minder impulsief en meer overwegend handelen, mening van de andere heeft een grote impact, beginnende vriendschappen, imiteren van anderen, zichzelf ontdekken, geen zicht op risico's -> uitleg hoe je risico's kan voorkomen is van belang, betrekken bij herstel, beperkte mate heeft de client inzicht over emoties en gevoelens van anderen, werken met beloning/positieve bekrachtiging, gedeelde verantwoordelijkheid -> moet nog groeien
- **Fase 5: Realiteitsbewustwordingsfase** (7 jaar – 12 jaar)
  - Tonen wat ze (goed) kunnen, willen zich onderscheiden van anderen, hechte vriendschappen, wil eigen identiteit opbouwen, beginnend inzicht oorzaak gevolg, mogelijkheid tot reflectie, voelt zich soms onzeker, kan zich dominant opstellen, er zijn meningsverschillen, meedoen om erbij te horen/impact van vrienden, laat eigen initiatief nemen, in samenspraak afspraken en regels opstellen, resultaat gericht, aandacht hebben voor overschatting, niet volledig loslaten

Handelingsstrategieën

Afhankelijkheid en nabijheid

Afhankelijkheid tot autonomie

Nood aan begrenzing tot zelf in staat zijn om eigen keuzes te maken

Structuur en grenzen

Voorspelbaarheid, duidelijkheid en regelmaat tot compromissen en ruimte geven aan de cliënt

Activiteiten

Samen met de cliënt tot supporter zijn van de cliënt

Communicatie

Veel of weinig ruimte voor dialoog

Handelingsstrategieën: FASE 1

Innerlijke rust en veiligheid, impulsief en grenzeloos, geen empathie, hier-en-nu besef, fysieke nabijheid en veiligheid is een must, nood aan structuur, prikkel(arm), heeft hulp nodig, geen verantwoordelijkheid, visuele hulpmiddelen kunnen helpen

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
Begeleider is steeds aanwezig en beschikbaar	Regelmaat installeren	Onder toezicht of samen	Heldere communicatie
Alert voor tempo en signalen van cliënt	Niet sanctioneren, wel begrenzen	Evenwicht tussen spanning, rust inbouwen en de omgeving aanpassen	
	Overnemen		
	Voorspelbaarheid creëren		

CASUS: Kris

- Kris heeft een eigen GSM, maar kan deze niet zelf beheren. De GSM bewaren we in de verpleegpost
- Gebruikt zijn GSM vooral om te kunnen bellen met netwerk (ouders en broer uit Congo). Hij vraagt zelf hulp hierbij aan de begeleiding
- Wanneer het netwerk niet opneemt, is er verhoogde spanning merkbaar
- Kris functioneert in Fase 1

CASUS: Kris (mogelijke oplossingen)

- Begeleiding is steeds beschikbaar: helpen met gsm gebruik
- (Non)verbale signalen opvangen als Kris verhoogt in spanning
- Vaste belmomenten met netwerk afspreken (voorspelbaarheid, regelmaat)
- Nabijheid bieden tot netwerk opneemt

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
Begeleider is steeds aanwezig en beschikbaar	Regelmaat installeren	Onder toezicht of samen	Heldere communicatie
Alert voor tempo en signalen van cliënt	Niet sanctioneren, wel begrenzen	Evenwicht tussen spanning, rust inbouwen en de omgeving aanpassen	
	Overnemen		
	Voorspelbaarheid creëren		

Handelingsstrategieën: FASE 2

Wisselt tussen vertrouwen & wantrouwen, aftoetsen/testgedrag (om nabijheid te vragen), aanklampend, grenzeloos, herhaling is nodig, als team dezelfde boodschap geven, regels en structuur helpen, afspraken ergens ophangen, nabij blijven vanop afstand, straffen of belonen werkt niet

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
Begeleider is beschikbaar	Grenzen benoemen en herhalen	Samen zijn als voorwaarde voor veiligheid	Let op lichaamstaal/ non-verbaal gedrag
	Straffen, belonen en confronteren werkt niet	Installeer rituelen en routine	Non-verbale communicatie (door visuele ondersteuning)
	Benoem het verwachte, correcte gedrag		Positief bekrachtigen
	Neem over indien nodig		Herhaal de kernboodschap
			Aandacht voor het hier en nu

CASUS: Darius

- Er zijn enkele patiënten die een Whatsapp groep hebben gemaakt en iemand erg uitlachen
- Het gaat er zo gemeen aan toe dat Darius uiteindelijk toch de begeleiding aanspreekt hierover
- Darius functioneert in Fase 2

CASUS: Darius (mogelijke oplossingen)

- Beschikbaar zijn: nabijheid bieden in de leefgroep en zorgen voor veiligheid
- Positief bekrachtigen dat Darius iets is komen vertellen
- Uitleg geven waarom dit niet kan - gevolgen van pestgedrag/kwetsen → Grenzen geven en afspraken maken
- Visuele ondersteuning: affiche met foto's ophangen rond pesten → herhaling

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
begeleider is beschikbaar	grenzen benoemen en herhalen	samen zijn als voorwaarde voor veiligheid	let op lichaamstaal/ non-verbaal gedrag
	straffen, belonen en confronteren werkt niet	installeer rituelen en routine	non-verbale communicatie (door visuele ondersteuning)
	benoem het verwachte, correcte gedrag		positief bekrachtigen
	Neem over indien nodig		herhaal de kernboodschap
			aandacht voor het hier en nu

Handelingsstrategieën: FASE 3

Ondersteuning zoeken, maar ook zelf durven ondernemen, grenzen testen, geen zicht op risico's, wil autonomie en zelf beslissen/ontdekken, geen empathie, veilige terugvalbasis is belangrijk, regels en consequenties, laat zelf beslissen binnen een veilige structuur, niet boos worden wanneer het mis loopt

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
Experimenteerruimte	Duidelijke en consequente grenzen	Zelf doen staat centraal	Gebruik humor
Veilige terugvalbasis	Onderhandelen en discreet sturen	Geven van (deel) verantwoordelijkheid	Steunfiguur zijn
Onderhandelen staat centraal	Steunen		Kernboodschap herhalen
	Keuzemogelijkheden		

CASUS 3: Angelo

- Thuis loopt het gsm gebruik mis. Angelo gebruikt intensief zijn gsm, waardoor het zorgt voor ruzie over zijn gebruik ervan. De ouders grijpen verder niet in en verwachten dat hij dit zelf kan beheren
- Op school zijn er vaak conflicten met medeleerlingen, zelfs wanneer Angelo niet in de klas zit omdat hij bij ons in opname is
- Angelo functioneert in Fase 3

CASUS 3: Angelo (mogelijke oplossingen)

- De keuze geven hoe lang Angelo op het internet mag bv. 1 uur per dag of liever 2x 30 min.
- In de groep de gsm laten gebruiken, zodat we kunnen zien wanneer het misloopt. Niet straffen als het misloopt, maar samen kijken hoe je het anders kan aanpakken -> een veilige omgeving
- Ook de ouders kunnen betrokken worden, om te kijken hoe ze het thuis kunnen aanpakken en eventueel de regels thuis doortrekken
- Kijken naar daginvulling in het weekend

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
experimenteerruimte	duidelijke en consequente grenzen	zelf doen staat centraal	gebruik humor
veilige terugvalbasis	onderhandelen en discreet sturen	geven van (deel) verantwoordelijkheid	steunfiguur zijn
onderhandelen staat centraal	steunen		kernboodschap herhalen
	keuzemogelijkheden		

Handelingsstrategieën: FASE 4

Grotere zelfredzaamheid, is meer bewust van de gevolgen van zijn gedrag, beter socio-emotioneel inzicht,
iets minder impulsief en meer overwegend handelen, mening van de andere heeft een grote impact, beginnende vriendschappen,
imiteren van anderen, zichzelf ontdekken, geen zicht op risico's -> uitleg hoe je risico's kan voorkomen is van belang, betrekken bij herstel,
beperkte mate heeft de client inzicht over emoties en gevoelens van anderen, werken met beloning/positieve bekrachtiging,
gedeelde verantwoordelijkheid -> moet nog groeien

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
Cliënt zelf laten ontdekken en doen	Duidelijke grenzen	Zelfstandigheid stimuleren	Help reflecteren
Afstand vs. nabijheid	Conflict met autoriteit	Succeservaringen	
Modeling en rolmodel zijn			

Handelingsstrategieën: FASE 5

Tonen wat ze (goed) kunnen, willen zich onderscheiden van anderen, hechte vriendschappen, wil eigen identiteit opbouwen, beginnend inzicht oorzaak gevolg, mogelijkheid tot reflectie, voelt zich soms onzeker, kan zich dominant opstellen, er zijn meningsverschillen, meedoen om erbij te horen/impact van vrienden, laat eigen initiatief nemen, in samenspraak afspraken en regels opstellen, resultaat gericht, aandacht hebben voor overschatting, niet volledig loslaten

Afstand en nabijheid	Structuur en grenzen	Activiteiten	Communicatie
Meer ruimte voor mening van anderen	Ruimte voor onderhandeling	Grotere verantwoordelijkheid	Analyseer en reflecteer
Gelijkwaardige partners	Analyseren en inzichten verwerven	Activiteiten zijn resultaatgericht	Besteed aandacht aan gevoelens
	Oplossingen bedenken		Gedeeld eigenaarschap
	Media-educatie		

Extra Info

- Spel sociale media: Gamen, privacy & veiligheid, seksualiteit en relaties, sociale media, TV & reclame
- Informatie rond media thema's: www.mediawijs.be/nl
- Cliënten zijn online. Daarbij hebben zij jouw hulp ook nodig: www.leukeronline.nl
- Doorverwijzen naar betrouwbare apps: www.onlinehulp-apps.be
- Game verslaving: https://www.druglijn.be/drugs/gamen/ of https://gamechangers.be/
- Opleiding Mediacoach voor volwassenen met een lichte/matige/ernstige verstandelijke beperking, ASS en gedrags- en emotionele beperking: Mediacoach personen met een beperking 2025-2026 | Mediawijs

Aanspreekpersonen

- GAUZZ Stefanie: stefanie.moons@multiversum.broedersvanliefde.be
- Knoop 1A Caro: caro.scheerder@multiversum.broedersvanliefde.be